

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. Fakss: 67830770. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2024. gada 1. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Vidzemes apgabaltiesas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 69/2024),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2015. gada 15. septembra noteikumu Nr. 524 "Kārtība, kādā nosaka, aprēķina un uzskaita katra dzīvojamās mājas īpašnieka maksājamo daļu par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem" 11.2. apakšpunktu (redakcijā, kas bija spēkā no 2015. gada 30. septembra līdz 2021. gada 2. septembrim) (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam un attiecībā uz personām, kuru lietas atrodas izskatīšanā tiesā, spēkā neesošu no 2015. gada 30. septembra.

2. Apstrīdētā norma noteica, ka šo noteikumu 9. punktā minēto ūdens patēriņa starpības sadales kārtību nepiemēro, bet ūdens patēriņa starpību sadala atbilstoši dzīvokļu, nedzīvojamo telpu un mākslinieka darbnīcu skaitam starp dzīvojamās mājas īpašniekiem (ja tādi ir dzīvojamā mājā), kuru dzīvokļos,

nedzīvojamās telpās vai mākslinieka darbnīcās ūdens patēriņa skaitītāji nav uzstādīti.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ pantam;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta Ministru kabineta noteikumu normas satversmība, līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot civillietu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 1. punktam pieteikums iesniedzams, ja tiesa, izskatot civillietu apelācijas kārtībā, uzskata, ka norma, kas būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst Satversmei.

Pieteikuma iesniedzējas izskatīšanā apelācijas kārtībā ir civillietā Nr. C30733819, kurā celta prasība par daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un saņemto pakalpojumu parāda piedziņu. Prasībā iekļauts parāds par ūdens patēriņa starpību, kas aprēķināts, pamatojoties uz apstrīdēto normu. Ņemot vērā, ka laikā, kad starp pusēm radās konkrētā tiesiskā attiecība, jautājumu par pienākumu veikt maksājumu par ūdens patēriņa starpību, regulēja apstrīdētā norma, Pieteikuma iesniedzējai atbilstoši Civillikuma 3. pantam šī norma ir jāpiemēro konkrētās lietas izspriešanā.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma aizskar personai Satversmes 105. pantā noteiktās tiesības uz īpašumu, jo dzīvokļa īpašnieka pienākums apmaksāt visas ēkas ūdens patēriņa starpību, ja viņa dzīvoklī nav uzstādīti ūdens patēriņa skaitītāji, esot acīmredzami nesamērīgs. Pastāvot personu pamattiesības mazāk ierobežojoši līdzekļi, kuri ļautu sasniegt leģitīmo mērķi tādā

pašā kvalitātē. Tāpat labums, ko iegūst sabiedrība, neesot samērīgs ar indivīda tiesībām un likumiskajām interesēm nodarīto zaudējumu, ko rada apstrīdētajā normā noteiktais pamattiesību ierobežojums. Ūdens patēriņa starpības sadalē netiekot ņemti vērā papildu apstākļi, kas varot izraisīt ūdens patēriņa starpību, kā arī neesot noteiktas maksimālās ūdens patēriņa normas.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot tai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Pieteikums ir formulēts motivēta lēmuma veidā, tajā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 105. pantam. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Ministru kabineta 2015. gada 15. septembra noteikumu Nr. 524 “Kārtība, kādā nosaka, aprēķina un uzskaita katra dzīvojamās mājas īpašnieka maksājamo daļu par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem” 11.2. apakšpunkta (redakcijā, kas bija spēkā no 2015. gada 30. septembra līdz 2021. gada 2. septembrim) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam” pēc Vidzemes apgabaltiesas pieteikuma (pieteikums Nr. 69/2024).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Ministru kabinetu – **līdz 2024. gada 2. septembrim** iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina